

MANIFEST DELS ESCRITORS I ESCRITORES EN DEFENSA DE LA LLENGUA VALENCIANA

L'Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana, els escriptors i escriptores baix firmants, aixina com els intel·lectuals i activistes culturals que s'adherixen a la present crida, també firmants al final del document, de les més variades procedències, creències i ideologies, volem manifestar lo següent:

- 1) Expressem públicament **l'adhesió i recolzament a la decisió democràticament presa pel ple de l'Ajuntament de València de recuperar la forma 'València'** com a denominació oficial de la ciutat (denominació que ho és també del conjunt del territori valencià).
- 2) La qüestió de la pronunciació del nostre topònim en é tancada no està subjecta a controvèrsia científica: els estudis filològics, inclús dels qui consideren el valencià com a dialecte del català, reconeixen que la pronunciació del nostre topònim en é tancada és la pròpia de totes les comarques valencianes. Per tant, la grafia **'València', i no "València", és la que s'ajusta a la fonètica pròpia i tradicional, d'acort en les regles ortogràfiques actuals.**
- 3) Per la seua banda, **la forma "València", en è oberta, reflectix la pronunciació del topònim en català. Rebugem rotundament l'inadmissible actitud d'obligar als valencians a escriure el nom del seu territori i de la seua capital conforme a una pronunciació aliena.**

'València', en é tancada, és, además, una forma que fon utilizada oficialment pel consistori municipal en els anys trenta del sigle XX, que fon reivindicada pel valencianisme des de l'época de la Transició i per centenàries entitats valencianistes com Lo Rat Penat o la Real Acadèmia de Cultura Valenciana. És, per tant, **l'única acceptable des d'una visió estrictament valenciana**, si deixem de banda raons sucursalistes, forasteres o diglòssiques.

- 4) Considerem que la decisió del consistori, respalada per criteris filològics, històrics i culturals, **no deu vore's somesa a l'habitual maniqueisme partidiste de "esquerra contra dreta" o "dreta contra esquerra"**. Simplement, supon un **pas simbòlic pero significatiu en la dignificació de la llengua valenciana**, tal com és parlada i sentida pel poble valencià, i, per tant, **nos representa als valencians de totes les ideologies.**

La cultura i la lliteratura valencianes necessiten **un marc llingüístic que respecte la seua personalitat pròpia** i este canvi va precisament en eixa direcció.

- 5) **La llengua valenciana mereix deixar de ser una arma de manipulació ideològica** o una bandera que arborar en un sentit o un atre en funció de quí governe en esta terra. I necessitem que ho deixe de ser urgentment, perque **és precisament això en lo que s'ha convertit les últimes dècades**, especialment des de la creació política de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua en 1998, **en tot el dany que això ha supost per a la salut i la vitalitat de l'idioma.** Ho indiquen diverses enquestes sociològiques, que mostren una baixada alarmant de valenciaparlants materns o una presència casi nula del valencià en els

usos lectors dels valencians, als qui **se'ls ha inoculat la minusvaloració de la llengua heretada dels seus majors** i se'ls ha convençut de que el seu ric valencià és “vulgar”, “informal” o “de poble”, **sense que s'haja resolt en absolut el conflicte llingüístic existent, casi trenta anys més tart.**

- 6) **Condenem el posicionament públic de determinats professors universitaris que han recorregut a l'insult o a la tergiversació per a tractar de desacreditar a col·legues seus, també professors universitaris, que defenen argumentadament l'adequació de la forma 'València'. Es tracta d'una actitud regida pel dogmatisme, incompatible en la ciència i el lliure pensament, i guiada per uns criteris filològics més propis del prescriptivisme ranci del segle XIX que de la ciència llingüística del segle XXI.**
- 7) Com afirma l'**artícul 9 de la Declaració Universal dels Drets Llingüístics**, *“tota comunitat llingüística té dret a codificar, estandaritzar, preservar, desenvolupar i promoure el seu sistema llingüístic, sense interferències induïdes o forçades”.*

Que alguns **vullguen excloure del debat públic una matèria tan sensible per a l'identitat d'un poble com és la seua llengua**, incloent el seu nom, entitat i normativització, nos ompli de preocupació i és tant com **voler seqüestrar l'opinió i el dret a la llibertat d'expressió de milions de persones**, que som lliures i sobiranes per a autodeterminar la nostra identitat llingüística.

- 8) Com a lògica conseqüència, **els baix firmants no podem acceptar, en lo relatiu a la llengua valenciana, l'atribució de competències normatives a un organisme polític com l'Acadèmia Valenciana de la Llengua**, conformat per persones que **no assumixen la naturalesa diferencial de la nostra llengua** i que **incomplixen el seu teòric fi legal de “defendre el nom i l'entitat del valencià”.**
- 9) Igualment, **tampoc podem acceptar que es continue amagant o barrant a nivell oficial la producció lliterària en llengua valenciana seguint les normes de la RACV**, conegudes popularment com a “normes d'El Puig”, en les que, en la preautonomia, s'ensenyà el valencià en les nostres escoles i en les que s'escrigué oficialment la versió valenciana del nostre Estatut de 1982.

Des de 1979, any en el que es recuperà i actualisà el consens ortogràfic valencià de 1914, **més de 1.000 llibres**, sense contar revistes, publicacions, poesies, llibrets de festes o articles de premsa **han segut escrits i continuen escrivint-se i editant-se en la normativa pròpia específica de la llengua valenciana** per un **actiu col·lectiu d'escriptors** i d'usuaris particulars que, proscrius i expulsats de l'oficialitat, de les aules escolars o dels mitjans de comunicació públics, porten més de quaranta anys obligats a cultivar lliteràriament la llengua pròpia **sense poder aspirar a un reconeixement oficial de ninguna classe.**

Un us que **s'amplia a programes de ràdio, audiovisuals, música, teatre, webs, ferramentes llingüístiques i diccionaris en línia de la RACV, una wiki com**

l'Enciclopèdia, que té més de 40.000 entrades, i els usos particulars de milers de valencians.

10) Per tot açò, perque apostem per la convivència i per la plena normalisació social de l'idioma valencià **des de la pluralitat real de la nostra societat i no des de l'imposició**, els firmants reclamem als poders públics les **reformes legislatives** necessàries per a:

- a) **Impedir llegalment qualsevol discriminació, activa o passiva, als valenciaparlants usuaris de la normativa valenciana de la RACV**, incloent en l'oficialitat als seus escriptors i les seues obres, i tancant aixina dècades de repressió, censura, descrèdit, expulsió de l'ensenyança reglada i silenciament per part dels poders públics.
- b) **Reconéixer llegalment a la RACV i, en concret, a la seua Secció de Llengua i Lliteratura Valencianes com a entitat normativa de referència per a la llengua valenciana**, puix ho és *ya de facto* per als valencians partidaris d'una llengua en personalitat pròpia i diferenciada; i, per això mateix, representativa d'una part essencial de la comunitat llingüística valenciaparlant. Aixina mateix, **recuperar el reconeixement oficial que tingueren en el passat els títuls de llengua valenciana de Lo Rat Penat**.
- c) **Blindar l'existència de versions pròpiament valencianes orals i escrites a tots els nivells** i, específicament, en l'ensenyança, internet, els buscadors, les administracions públiques, les xarxes socials o el *software* d'ús habitual, com a llengua constitucional de l'Estat que és, junt al castellà, el galleg, l'eusquera, el català i l'aranés.

Este plantejament és **la millor manera de protegir el sentiment sociolingüístic històric dels valencians respecte al seu parlar com a llengua autònoma** i de potenciar la seua **autoestima llingüística en un model idiomàtic coincident en el valencià vernàcul** de totes les nostres comarques; i resulta, per tant, indispensable per a **la conservació de l'idioma en les generacions futures**.

És, també, l'única manera **ètica, justa i efectiva** de **protegir el dret a la llibertat d'expressió i la creació literària dels nostres escriptors, les nostres entitats culturals, cíviques i festives, i de tots els valencians d'a peu**, sense haver d'estar contínuament pendents dels vaivens polítics i extralingüístics que afecten al nostre vehícul d'expressió: **una llengua històrica, la valenciana, a la que alguns continuen negant la seua personalitat, la seua oficialitat i la seua existència diferenciada**.

Ciutat de València, a 25 d'agost de 2025

RELACIÓ D'ADHESIONS AL MANIFEST a data 27/8/2025:

AGUILAR I QUEROL, JOSEP LLUÍS

ALANDES AMPOSTA, FRANCESC

ALAPONT I PÉREZ, JOAN ANTONI

ALAPONT I RAGA, JOSEP LLUÍS

ALEGRE I JAÉN, SIMÓ

ALMERO I ZANON, ENRIC VICENT

ANDRÉS ZARAPICO, MANUEL

ÀRIAS I BURDEOS, JULI AMADEU

ARLANDIS I MAÑÓ, BERNAT

ARTAGOITIA CALABUIG, FERMÍ

ASTILLERO GÓMEZ, PERE

ATIENZA I PEÑARROCHA, ANTONI

AYMEMIR CASASÚS, JOSEP ALBERT

BAIXAULI COMES, VICENT

BALLESTER, XAVERIO

BALLESTER I MONTAVA, IMMACULADA

BALLESTER-OLMOS I ANGUÍS, JOSÉ FRANCISCO

BARAT I BLASCO, JOSEP

BARONA LANGA, ÀNGEL

BOIRA TORTAJADA, HERMINIO

BOLUDA CRESPO, VICENT

BONET I NAVARRO, JOSEP

BORI I ESCURIET, CARLES VICENT

BORRÀS TORTAJADA, JOSEP

CABO IRANZO, CARLES

CABRERA I SANFELIX, AMPAR

CALATAYUD I TORTOSA, VICENT RAMON

CALVO I DOLZ, ENRIC
CARBONELL I MONTESINOS, XAVIER
CASAÑA I TARONCHER, MANUEL
CASTELLANO I AROLAS, MIQUEL
CELDA I MUÑOZ, BERNARDO
CHANZÀ I ROMAGUERA, JULIO
CHAQUÉS RAMON, CLAUDIO
CHENOLL I GONZÀLEZ, JOAN VICENT
CHIRALT I BAILACH, ENRIC
COVES TORRALBA, MARIA JESÚS
CUBELLS PUERTES, JOSEP
CUENCA ALBERT, JOSEP CRISTÒFOL
CUESTA TOBAJAS, PEDRO
CULLA HERNÁNDEZ, JOAN IGNACI
DARIJO I FRONTERA, FRANCESC JOSEP
DARIJO I FRONTERA, MARIA CONCEPCIÓ
DE CASTRO MOSCARDÓ, VICENT
DE ROSA TORNER, CARMEN
DOLZ RUIZ, JOSEP
DOMÉNECH NOHALES, XAVIER
DOMÍNGUEZ CALATAYUD, VICENT
ESCUDER I BISBAL, VICENT JOSEP
ESTELLÉS BARAT, MIQUEL
ESTEVE I GINER, DANIEL
ESTEVE SUBIRÀ, PEPA
FALOMIR SILVESTRE, JULIO
FÈLIX BENACLOY, JOSEP VICENT
FERRER I ORTELLS, JOSUÉ DAMIÀ

FILIPPI DOMÍNGUEZ, JULI
FOLGADO BISBAL, RICART
FURIÓ I EGEA, JOSEP
FUENTES I CABALLERO, PERE
GARCIA BROCH, MARIA DOLORS
GARCIA FERRADA, JOSEP LLUÍS
GARCIA I MALDONADO, MIQUELO
GARCIA I NIETO, FREDERIC
GIL I ANDREU, VICENT RAMON
GIL I BORRÀS, RAFAEL
GIL I ESCUDERO, XAVIER
GIL I NAVARRO, JOSEP FERRAN
GIMENO I ALONSO, XAVIER
GIMENO MINGUET, MARÍA JOSÉ
GINER I BAYARRI, PAU
GÓMEZ BAYARRI, JOSEP VICENT
GÓMEZ I PERALES, LLUIS
GÓMEZ GIMÉNEZ, RAMIR LLUÍS
GONZÀLEZ I PEIRÓ, CÉSAR
GONZÀLEZ SAFONT, LLÚCIA
GONZÀLEZ ALFONSO, MÒNICA
GRAO I SILVESTRE, LUCAS
HÉRCULES FERRARO, RAFAEL
IRANZO BAÑULS, VICENT
JOVER CERDÀ, MIGUEL
JULIO LLOPIS, MARIA JOSEP
LACRUZ I CAPLLIURE, ROSER
LACREU, JOSEP

LAGARDERA I RAMIS, MANUEL
LLÀCER BUENO, FRANCESC JOSEP
LLEDÓ CARDONA, MIQUEL ÀNGEL
LLORENS FUSTER, JOSEP LLUÍS
LÓPEZ CRUZ, ISIDRE VICENT
LÓPEZ I MUÑOZ, AURELI
LÓPEZ RAIMUNDO, CONCHA
MARCHUET I MAS, DAVIT
MARCO ALBERT, ANTONI
MARIN SANCHIS, ALBERT
MARTIN I ALBIZUA, DONÍS
MARTIN-VILLALBA BROSETA, AMPAR
MARTÍNEZ ALPUENTE, VICENT
MARTÍNEZ I COMPANYY, SALVADOR
MARTÍNEZ DEVÍS, ELENA
MARTÍNEZ I MARTÍNEZ, MANUEL
MARTÍNEZ VILLALBA, JOSEP MIQUEL
MARTÍNEZ VINAT, DAVIT
MARZAL ÀLVARO, MANUEL
MATAS I GARCIA, JOSEP MANUEL
MELIÀ I CASTELLÓ, RAFAEL
MÉRITA I TRENOR, JOAN PAU
MICÓ RUIZ, JOAN CARLES
MILLAN SÀNCHEZ, FERNANDO
MILLÀS I MASCARÓS, ANA
MIR GUILLEM, FRANCESC
MIRALLES MUÑOZ, TOMÀS
MIRALLES ENRIQUE, MARIA DOLORS

MOLL NAVARRO, MARIA JESÚS
MOLLÀ ARANDA, ANTONI
MONFORT I TORRES, GONÇAL
MONSÓ I LACRUZ, CONSOL
MOREGÓ GÓMEZ, CARLES
MORENO I MARTÍNEZ, ANTONI
MORENO I MORENO, JULI
MOYA I CASADO, JESÚS
NAVARRO I ANDREU, JAVIER
NAVARRO I NAVARRO, MANUEL
NAVARRO I PASTOR, VICENT XAVIER
NAVARRO I RAGA, JOSEP VICENT
NEBOT I TÉBAR, JOSEP
OBRER GURREA, MÀBEL
OLMOS I SABATER, ERNEST
OLTRA I ARANAZ, GERMANA GLÒRIA
ORELLANO ALAPONT, AMPAR
PASTOR I CANTIZANO, RAFEL
PAYÀ I ALBEROLA, JOSEP
PEIRÓ I BERTOMEU, JOSEP
PEIRÓ I GREGORI, SALVADOR
PEIRÓ LLORCA, MARIA TERESA
PEÑARROJA TORREJON, LEOPOLT
PONS I TUDELA, REMIGI
RAMON I PASTOR, ENRIC
RAMON I QUILES, MIQUEL
REDON I DIAZ, ANGELS
RICART LUMBRERAS, JOSÉ MANUEL

RICO SOGORB, JOSEP ESTEVE
RIDOCCHI I MIQUEL, EMILI
RODRIGO PEÑARROJA, VICENT MIQUEL
RODRÍGUEZ I MANZANARES, JOAN BENET
RODRÍGUEZ PEÑA, MARIO
ROMERO I CASAÑA, GONZALO
ROMERO I MOYA, JOAN
ROMERO VILLAFRANCA, LUIS MIGUEL
ROMEU I QUILES, JOSEP MANUEL
ROVIRA CARDETE, ANDREU
RUEDA PITARQUE, MÀXIM
RUEDA PITARQUE, ÒSCAR
RUIZ NEGRE, ANTONI
SALA GARCIA, JOSEP FRANCESC
SALVADOR I CHÀFER, XAVIER
SANZ I SANCHO, VICENT
SÀNCHEZ PAREJO, DANIEL
SANCHIS I PINO, JOSEP
SANCHIS, SITO
SANCHO I GEA, SALVADOR
SEBASTIAN CASTAÑARES, LLUÍS
SERRA I MARTÍ, JOAN JOSEP
SERRANO I SÀNCHEZ, JOAN IGNACI
SOTO I ORTEGA, IMMACULADA
SORIANO DOMÉNECH, AMPAR
TOBAJAS PRADES, MARIA DOLORS
TOMÀS I HERVÀS, VICENT
TORMO GARCIA, ISIDRE SALVADOR

VANACLOIG MADUEÑO, EDUART

VERNIA MARTÍNEZ, SANTIAGO

VIÑAS I GIMENO, MARIA ÀNGELS

VILA GÓMEZ, LORENA

VILAPLANA LLUCH, MANUEL

VILAPLANA LLUCH, MARIA JOSEP

VILLANUEVA ESPINOSA, JOSEFA

YNAT I MARQUÉS, JOSEP

ZACARES I ROMAGUERA, AGUSTÍ

ZORIO I BORRÀS, JORDI